

Agenda QA-team ROSA

Dinsdag 28 november 2023, 10:00-12:00

1. **Opening, verslag etc.** – 10 minuten
 - a. Verslag van 26 september 2023
2. **Ketenprocesmodellen**
 - a. **Ketenprocesmodel Deelnemen aan het onderwijs** – 10 minuten (Dennis)
 - b. **Ketenprocesmodel Examineren en toetsen** – 20 minuten (Wilco)
3. **Viewpoints in de ROSA** – 25 minuten (Joeri)
4. **Voortgang architectuurkaders, IV-domeinen en Toepassingspatronen** – 30 minuten (Remco)
5. **Integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector** – 20 minuten (Brian)
6. **Werkvoorraadoverzicht en prioritering** – 15 minuten

Ad 1 - Opening, verslag

Verslag is al eerder gedeeld, als er nog op- en aanmerkingen zijn dan kunnen we die verwerken en dan publiceren op Edustandaard (https://www.edustandaard.nl/standaard_bijeenkomsten/qa-team-rosa-november-2023/)

Ad 2 - Ketenprocesmodellen

Ad 2a - Ketenprocesmodel Aanmelden en administreren onderwijsdeelname

(https://rosa.wikixl.nl/index.php/Aanmelden_en_administreren_onderwijsdeelname)

Het ketenprocesmodel is vastgesteld door de AR onder voorwaarden dat de afstemming met DUO en Studielink nog moet plaatsvinden welke tot aanpassingen nog kunnen leiden. Die afstemming is ondertussen geweest.

Afstemming met DUO

We hebben de modellen extra toegelicht en dat gaf inhoudelijk al meer helderheid. Het ontbreken van de uitvoering van een tweede identificatie tijdens het administreren van de onderwijsdeelname is in het ketenprocesmodel opgenomen. Daarnaast was er met name opmerkingen en suggesties om naamgevingen van informatieobjecten en ketenprocesstappen aan te passen.

Doorgevoerde wijzigingen aan de modellen:

- Ketendomein overzicht (<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ketenprocessen>):
 - Kleuren weggehaald uit ketenprocessen-overzicht, want dit werkte verwarrend. Welke ketenprocessen zijn uitgewerkt moet in tekst worden toegelicht.
- In alle views:
 - Homoniem informatieobject 'Prestatieverklaring' wat bij DUO een andere betekenis heeft:
 - Gewijzigd in 'Onderwijsresultaatverklaring'
 - Homoniem informatieobject 'Bekostigingsstatus' wat een heel specifieke betekenis heeft bij DUO:
 - Gewijzigd in het meer generieke 'Financieringsstatus'
- In context-view:
 - Relatie tussen Onderwijsdeelnemer naar Administreren onderwijsdeelname ontbrak. (relaties op ketenprocesstap-niveau zijn wel gelegd in de detailview)

- Naamgeving ketenproces *Registreren onderwijsdeelnemer* wijzigen naar *Registreren onderwijsdeelnemer*.
- [Detailview](#):
 - Toevoegen van ketenprocesstap voor een tweede identificatie als onderdeel bij het ketenproces *Administreren onderwijsdeelnemer*. Bij het Aanmelden wordt veelal een eerste globale identificatie gedaan (bijvoorbeeld om de aanwezigheid van het BSN te achterhalen). De tweede identificatie bij de daadwerkelijke inschrijving is uitgebreider en stringenter. NB we zien dit wel als een-en-dezelfde ketenprocesstap, de exacte invulling van die processtap is contextueel bepaald. Biedt zo ook de mogelijkheid om relaties te leggen naar bijv. het IV-domein inrichten IAM.
 - Informatieobject 'Indicatie deelnamekosten': De toevoeging van indicatie is niet juist, het dekt de lading van dit informatieobject niet en is daarom verwarrend.
 - Naamgeving Informatieobject gewijzigd in "Onderwijsdeelnemerskosten"
 - Ketenprocesstap 'Bepalen indicatie financiering'
 - Naamgeving ketenprocesstap gewijzigd in 'Bepalen financiering deelnamekosten'
 - Ketenprocesstap 'Administreren financiering onderwijsdeelnemer'
 - Beschrijving bij ketenprocesstap is generieker gemaakt (gaat niet alleen om de bekostiging vanuit de overheid).

Afstemming met Studielink (Mark de Jong)

Informatieobject 'Onderwijsdeelnemer' veroorzaakt frictie als je de ketenprocessen bekijkt vanuit het oogpunt van de levenscyclus van een deelnemer. Men is, kijkend naar de gehele lifecycle, niet altijd een 'actieve' deelnemer. Initieel bij aanvang ben je een 'burger', en in het kader van een leven lang ontwikkelen, in de fase tussen de opleidingen ben je een 'prospect'. De term onderwijsdeelnemer geeft dan een afwijkende perceptie.

In het overleg is afgesproken dat er nu eerst intern bij Studielink een nadere analyse plaatsvindt op de beschrijvingen in de ROSA wiki, en dan mogelijk met verbeteringen/suggesties komt om te verwerken. Tot die tijd is er verder geen actie vanuit de ROSA nodig.

Wel is o.b.v. het overleg een aanscherping op de definitie toegepast t.a.v.:

- Definitie 'Onderwijsdeelnemer':
 - Definitie aangescherpt door aan te geven dat de deelnemer deelneemt, heeft deelgenomen of voornemens is deel te nemen aan een onderwijsactiviteit.
- Definitie 'Portfolio':
 - Definitie iets aangescherpt zodat het duidelijk is dat dit in ieder geval de onderwijsresultaten en onderwijsresultaatverklaringen bevat.

Gevraagde reactie in QA-team:

- **Zijn er nog inhoudelijke verbeterpunten of suggesties?**
- **Kan er een positief advies gegeven worden aan de AR om deze versie definitief vast te stellen?**

Ad 2b – Ketenprocesmodel Toetsen en examineren

([https://rosa.wikixl.nl/index.php/Toetsen en examineren](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Toetsen_en_examineren))

De uitwerking die de vorige keer is besproken was nog niet zover dat die vastgesteld kon worden. De op- en aanmerkingen die zijn gemaakt hebben geleid tot de volgende aanpassingen in het model:

- [Wiki]: Beschrijvingen zijn in de wiki toegevoegd bij de 3 views.
- [Wiki] In de uitleg bij ketenproces toetsen (bij detailview) is beschreven dat het toetsproces ook zelfstandig gestart kan worden (dus niet alleen als examenonderdeel).
- [Detailview]; Beschrijvingen bij de objecten ketenprocessen en ketenprocesstappen zijn beperkt tot 1 - 3 zinnen (zie ook de tabellen)
- [Detailview] Informatieobject: *Toetsresultaat* is nu input (read) voor het *bepalen uitslag* onder ketenproces *examineren*.
- [Detailview] Informatieobject: *Toetsresultaat* is tevens een specialisatie van het informatieobject *leerresultaat*.
- [Detailview] Formaliseren *toetsresultaat* heeft een read-relatie gekregen naar de *toetsprestatie*.
- [In context-view]; Naamgeving van contexten gecontroleerd en in overeenstemming gebracht met de andere ketenprocesmodellen.
- [Ketensamenwerkingsview]; namen aangepast van verantwoordelijke rollen
- [Ketensamenwerkingsview]; *Administreren leerresultaat* als rol van de onderwijsorganisatie opgenomen.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Zijn de aan- en opmerkingen die de vorige keer zijn gemaakt goed verwerkt?
- Kan er een positief advies gegeven worden aan de AR om deze versie vast te stellen? (NB dat kan eventueel onder de voorwaarde dat afstemming met Cito en CvTE/DUO nog plaats moet vinden, omdat zij in de AR aan hebben gegeven nog vragen te hebben bij het toen beschikbare concept).

Ad 3 – Implementatie van viewpoints in de ROSA

Zie voor de achtergrond en uitleg de notitie 20231115 *Notitie Implementatie van viewpoints in de ROSA*.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Wat vindt het QA-team van deze manier van viewpoints beschrijven?
- Wat kan er nog beter aan de uitwerking voordat deze aan de AR kunnen worden voorgelegd?
- Wat voor vervolgstappen ziet het QA-team? (NB zou een harmonisering van viewpoints een onderwerp zijn voor de Adviesgroep Samenhang?)

Ad 4 – Voortgang architectuurkaders, IV-domeinen en Toepassingspatronen

In samenwerking met de werkgroep Toegang is de conceptuitwerking van het toepassingspatroon Federatieve Toegang die als concept is gepubliceerd

([https://rosa.wikixl.nl/index.php/Federatieve toegang](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Federatieve_toegang)) op een aantal punten aangepast.

Een belangrijk inzicht in de werkgroep Toegang betreft de wijze waarop we nu de indeling van ontwerpgebieden hebben gedaan. Bij het uitwerken van de ontwerpprincipes en ontwerp-kaders voor IAA (“toegang”) stuitte de kerngroepleden voortdurend op de constatering dat alles rondom identiteiten een veel bredere reikwijdte heeft dan alleen IAA (ook relevant voor gegevensuitwisselingen bijvoorbeeld) en dat met de huidige opzet veel ontwerpprincipes zouden moeten “verhuizen” naar de bovenliggende architectuurprincipes, waarbij in het ontwerpgebied dan een verbijzondering voor IAA wordt opgenomen. Een beter werkbare oplossing ziet de werkgroep Toegang het “omdopen” van het ontwerpgebied IAA in Digitale identiteiten, de uitwerking van ontwerpprincipes en -kaders, daarop te concentreren en de specifieke IAA-zaken gerelateerd aan digitale identiteiten uit te werken in het IV-domein inrichten IAM.

In het QA-team zal een eerste ruwe uitwerking hiervan worden gepresenteerd met het doel om daar reacties op terug te krijgen enerzijds en anderzijds te peilen of deze aanpassing onderschreven wordt.

Gevraagde reactie in QA-team:

- **Onderschrijven van de aanpassing van ontwerpgebied IAA in Digitale identiteiten incl. alle consequenties die dat met zich mee gaat brengen.**
- **Advies en suggesties voor de doorvoering van deze aanpassing.**

Bij de uitwerking van het patroon Federatieve toegang hebben we relaties gelegd tussen het patroon en twee standaarden (SAML en OIDC). In de ROSA onderkennen we afspraken (standaarden worden ook als afspraken gezien) en die worden nu getoond in een overzicht op

<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Afspraken>. Tevens zijn Afspraken in het metamodel opgenomen met relaties naar Patronen, Ketensamenwerkingen en naar Ketenvoorzieningen (https://rosa.wikixl.nl/index.php/ROSA_metamodel).

Koppelen gaat op zich prima maar er kwamen een aantal kwesties aan de orde waarover binnen Edustandaard een bredere uitspraak gedaan moet worden. [SAML](#) en [OIDC](#) zijn namelijk afspraken die niet door Edustandaard worden beheerd maar in het kader van uitwerkingen in de ROSA wel relevant zijn. De vraag is of we in de ROSA een bredere set van standaarden/afspraken gaan opnemen dan alleen die in Edustandaard beheerd worden of dat we standaarden/afspraken die gebruikt worden in het onderwijs ook zichtbaar maken in de Edustandaard afspraken-pagina.

Dit vraagstuk willen we graag de volgende keer voorleggen aan het QA-team middels een discussienotitie met daar in voor- en tegens. Dit moet leiden tot een advies hierover richting AR.

Ad 5 – Integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector

Zie het document: *Plan integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector v0.3*

Het Redactieteam ROSA Begrippenkader heeft een plan opgesteld om te komen tot een betere integratie van het ROSA Begrippenkader met andere lopende of gewenste semantische ontwikkelingen/voorzieningen in het onderwijs (onderwijsbegrippen.nl, SRA's, DUO, andere overheidsarchitecturen zoals de NORA, gebruikerstoepassingen).

Het plan bevat een eerste, vooral inhoudelijke schets van een project waarin het ROSA Begrippenkader wordt geïntegreerd die andere semantische voorzieningen in de onderwijssector en daarbuiten. Het redactieteam wil hiermee drie doelen bereiken:

1. Het ROSA Begrippenkader op de ROSA-wiki voldoet aan de nieuwe [Nederlandse standaard voor het beschrijven van begrippen](#) (SBB), zodat de semantische integratie met andere begrippenkaders zoals dat van de NORA of van DUO naadloos kan plaatsvinden.

2. De beheeromgeving voor begrippen op de ROSA-wiki is geheel afgestemd op de SBB en maximaal gebruiksvriendelijk, zodat de inhoudelijke kwaliteit van het ROSA Begrippenkader optimaal geborgd kan worden.
3. Het ROSA Begrippenkader kan begrippen uit andere relevante begrippenkaders 'adopterend', zodat dubbel werk wordt voorkomen, foutkansen worden geminimaliseerd en begrippen in het ROSA Begrippenkader altijd actueel en volledig beschreven zijn.

Gevraagde reactie in QA-team:

- **Onderschrijft het QA-team het nut en de noodzaak van deze ontwikkeling.**
- **Onderschrijft het QA-team de projectdoelen in het projectplan**
- **Zijn er suggesties voor de projectuitvoering.**

Ad 6 – Werkvoorraadoverzicht

Het werkvoorraadoverzicht staat op <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>.

Nieuw zijn de twee werkpakketten:

- Ketenprocesmodel 'tegelijktijd onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders' (in het kader van flexibilisering ook door de AR als prio aangewezen om uit te werken: zie: <https://www.edustandaard.nl/app/uploads/2022/11/Verslag-Architectuurraad-12-oktober-2023-concept.pdf>).
- Ketenprocesmodel 'Afhandelen verzuim' (hiervoor ligt er al veel uitgewerkt klaar en kunnen we dit redelijk snel completeren zeker omdat hier capaciteit nu voor beschikbaar is. Belangrijke punten zijn om het model nog eens goed tegen het mbo en het ho aan te houden).

Voorgestelde aanpassingen in het werkvoorraadoverzicht

- ROSA-Epic-001: splitsen in 3 Epics:
 - Uitwerken architectuurkaders: ontwerpgebied IAA
 - Uitwerken architectuurkaders: ontwerpgebied IBP
 - Uitwerken architectuurkaders: ontwerpgebied Interoperabiliteit

Reden: uitwerken in samenwerking met de beoogde Edustandaard-werkgroepen kent verschillende snelheden en dat is niet zichtbaar omdat we deze uitwerkingen tot nu toe als 1 geheel beschouwen. Voor de beheersing en het rapporteren is de splitsing wenselijk

- Nieuwe Epic opvoeren:
 - Uitwerken architectuurkaders: Completeren van drivers en doelen

Reden: De doelen in de architectuurkaders zijn afgeleid van de NORA kwaliteitsdoelen aangevuld met doelen die afgeleid zijn uit de Onderwijswaardenwijzer. Dit onderdeel is voorlopig als compleet genoeg beschouwd in de AR. Wat in sommige gevallen ontbreekt is een nadere uitwerking van de beschrijving en de attributen. De drivers in de architectuurkaders die nu zijn opgenomen is een eerste selectie die uit de voorgaande ROSA en uit de uitwerking van het ontwerpgebied IAA zijn voortgekomen. Deze selectie dient aangevuld te worden met nu ontbrekende drivers en daarnaast moeten de omschrijvingen nader worden uitgewerkt.

Gevraagde reactie in QA-team:

- **Zijn er aanpassingen in planning en/of prioritering nodig?**